

ORIENTACIONS PER A LA REALITZACIÓ DE LES ASSIGNATURES PRÀCTICUM I i PRÀCTICUM II

(ALUMNES I TUTORS UA)

ÍNDEX

	<u>Pàg.</u>
BLOC I. ORIENTACIONS GENERALS.	
1. Introducció.....	4
2. Activitats formatives.....	5
3. Competències que han d'adquirir-se.....	6
4. Tutoria i orientació dels estudiants.....	8
4.1. Funcions del coordinador del Màster.....	8
4.2. Funcions del professorat tutor de la Universitat.....	8
4.3. Funcions del coordinador de pràctiques del centre educatiu.....	9
4.4. Funcions del tutor o tutora del centre educatiu.....	9
5. Pla de treball.....	10
5.1. Pràcticum I: observació i anàlisi de la institució escolar.....	10
5.2. Pràcticum II: d'intervenció i actuació docent en l'especialitat.....	11
BLOC II. AVALUACIÓ.	
1. Introducció.....	12
2. Criteris Generals per a l'avaluació.....	12
3. Instruments generals per a l'avaluació.....	13
4. Especificacions del sistema d'avaluació dels Pràcticum I i II.....	13
4.1. Avaluació per part dels centres educatius.....	13
4.2. Avaluació per part de la Universitat.....	16
BLOC III. GUIA PER A L'ELABORACIÓ DELS INFORMES DEL PRÀCTICUM I I II.	
1. Introducció.....	17
2. Orientacions sobre els àmbits i aspectes que poden incloure's en l'informe sobre el Pràcticum I.....	17
2.1. Context socioeducatiu del centre.....	17
2.2. Organització, gestió i recursos.....	18
2.2.1. Elements estructurals.....	18
2.2.2. Organització del centre.....	18
2.2.3. Instruments per a la gestió de l'autonomia del centre: projectes, plans i programes.....	18
2.3. Anàlisi i reflexió personal sobre l'organització i gestió del centre sobre la base del context socioeducatiu.....	19

2.4. Autoavaluació i conclusions.....	19
3. Orientacions sobre els àmbits i aspectes que poden incloure's en l'informe del Pràcticum II.....	20
3.1. Descripció i valoració de la situació educativa concreta en la qual ha estat immers i ha intervingut l'estudiant en pràctiques.....	20
3.2. El departament didàctic i el procés d'ensenyament-aprenentatge.....	20
3.3. La o les unitats didàctiques impartides.....	20
3.4. Anàlisi i valoració de les intervencions desenvolupades en els processos d'ensenyament-aprenentatge i tutoria.....	20
3.5. Autoavaluació i conclusions.....	21
3.6. Referències.....	21
3.7. Annexos.....	21
4. Format de presentació.....	22
5. Responsabilitats en l'obtenció i ús de la informació.....	23
6. Annex 1. Declaració d'autoria.....	24

BLOC I. ORIENTACIONS GENERALS

1.- Introducció

El tercer mòdul del Màster de formació del professorat de secundària és el denominat Pràcticum, que té assignats en el pla d'estudis 16 crèdits ECTS, dels quals 10 corresponen a les pràctiques que es duen a terme en el centre de pràctiques (assignatures Pràcticum I i Pràcticum II, amb 4 i 6 crèdits respectivament), i 6 crèdits al Treball fi de Màster (TFM), que és la tercera de les assignatures que forma part d'aquest mòdul. En aquest document es presenten les orientacions per a la realització dels Pràcticum I i II.

En el desenvolupament de les activitats del Pràcticum I en el centre educatiu l'alumnat, acompanyat del coordinador o coordinadora de pràctiques, haurà d'acostar-se al context educatiu real en el qual desenvoluparà les pràctiques.

Durant el Pràcticum II, serà guiat pel tutor o tutora del centre en les diferents actuacions educatives per a conèixer les característiques de l'acompliment de la docència de la seua especialitat, en una primera fase, i, en una altra posterior, per a exercir l'activitat docent en una proposta d'aprenentatge concreta.

Per tant, la finalitat dels Pràcticum consisteix a proporcionar experiències directes sobre els diversos aspectes de la intervenció educativa a través d'un conjunt integrat d'actuacions. Constitueixen, per açò, un component essencial i bàsic de la formació que ofereix el Màster, ja que activen elements receptius, participatius, reflexius i crítics en contextos d'aprenentatge reals, sota la tutela de professorat dels centres d'educació secundària i de la Universitat Alacant.

L'estada en pràctiques ha de suposar una aproximació rellevant per a la formació de l'alumnat en les diferents àrees del sistema educatiu, en els processos i contextos educatius dels centres i en les diferents dimensions i funcions del professorat: l'acompliment docent, la funció tutorial i la participació en l'organització i funcionament del centre (coordinació pedagògica, etc.). En aqueix sentit, la tutoria de l'alumnat en els centres educatius no solament ha de ser exercida pel professorat tutor de les diferents especialitats docents, sinó també pel conjunt del centre, a través del coordinador de pràctiques, de l'equip directiu, del departament d'Orientació, dels departaments Didàctics i altres òrgans de coordinació docent.

2.- Activitats formatives

Les activitats formatives del Pràcticum I i II es regulen mitjançant l'esquema següent:

En la Universitat d'Alacant: [1 crèdit ECTS]

- a) Reunions amb grups d'estudiants, dirigides a la presentació i l'avaluació de la matèria, així com l'anàlisi, la discussió i el debat sobre l'experiència i la relació entre teoria i pràctica.
- b) Reunions individuals o de grups reduïts amb el professorat tutor per a resoldre o analitzar qüestions o per a orientar (aquestes tutories podran ser presencials i/o a través del Campus Virtual).

En el centre de pràctiques: [3 crèdits ECTS per al PI i 5 crèdits ECTS per al PII]

- a) Reunions amb grups d'estudiants que realitzen pràctiques en el mateix centre, destinades a tractar assumptes i situacions reals que es van produint en la pràctica.
- b) Activitats d'immersió/observació. En col·laboració amb el coordinador de pràctiques en les seues tasques i en la seua actuació docent en l'aula. Assistència a claustres, reunions d'equips docents, sessions d'avaluació, etc.
- c) Activitats d'intervenció educativa. Presència activa, amb diferents graus de responsabilitat en activitats encomanades. Participació en activitats de tutories, programes educatius i/o projectes d'innovació educativa.

Les activitats pràctiques s'organitzen segons la següent distribució d'hores presencials:

	Universitat	Centre de Pràctiques
Pràcticum I (4 crèdits)	10 hores	30/40 hores
Pràcticum II (6 crèdits)	15 hores	50/60 hores

La normativa que regula l'actuació en la fase de Pràctiques en els centres ve determinada per l'Ordre de Conselleria de 30 de setembre de 2009, segons es precisa en el punt 9 de la RESOLUCIÓ de 28 de juny de 2011, de la Subsecretaria i de les direccions generals d'Ordenació i Centres Docents, i d'Educació i Qualitat Educativa, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent als centres que

impartisquen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat per al curs 2011-2012 [2011/7678].

3.- Competències que han d'adquirir-se

A continuació, s'indiquen les competències del Pràcticum I i les del Pràcticum II, d'acord amb l'observació que s'afegeix en la fitxa del PII: "Aquesta matèria constitueix, amb una incidència ja esmentada en la intervenció docent en l'àrea de l'especialitat, la continuació de Pràcticum I, matèries amb les quals lògicament ha de compartir la majoria dels continguts i les competències".

Es transcriuen en lletra cursiva les que podrien treballar-se de manera prioritària en el Pràcticum I i amb lletra redona les que podrien treballar-se de manera prioritària en el Pràcticum II:

Competència 1 Adquirir experiència en la planificació, la docència i l'avaluació de les matèries corresponents a l'especialització. (CP1) (CG3)

Competència 2 Acreditar un bon domini de l'expressió oral i escrita durant la pràctica docent. (CP2)

Competència 3 *Dominar les destreses i les habilitats comunicatives necessàries per a fomentar un clima que facilite l'aprenentatge i la convivència. (CP3)*

Competència 4 *Participar en les propostes de millora que fa als diferents àmbits d'actuació, a partir de la reflexió basada en la pràctica. (CP4)*

Competència 5 Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la als processos d'ensenyament i aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització. (CG4)

Competència 6 Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals com personalitzades, adaptades a la diversitat lingüística dels estudiants. (CG6)

Competència 7 Conèixer els processos d'interacció i comunicació en l'aula i dominar destreses i habilitats per a fomentar l'aprenentatge i la convivència en l'aula i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes. (CG9)

Competència 8 *Dissenyar i realitzar activitats formals i no formals que contribuïsquen a fer del centre un lloc de participació i normalització lingüísticocultural en l'entorn en el qual està situat. (CG10)*

Competència 9 *Participar en l'avaluació, recerca i innovació dels processos d'ensenyament i aprenentatge, i comunicar les seues conclusions i les raons que les sustenten a la comunitat educativa i altres professionals de l'educació. (CG12)*

Competència 10 *Treballar en equip amb altres professionals de l'educació. (CG16)*

Competència 11 Promoure accions d'educació emocional, en valors i formació ciutadana. (CG8)

Competència 12 *Participar en la definició del projecte educatiu del centre. (CG10)*

Competència 13 Conèixer i aplicar propostes docents innovadores. (CE11)

Competència 14 Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques de recerca i avaluació educatives, i ser capaç de dissenyar i desenvolupar projectes de recerca, innovació i avaluació en les matèries corresponents a l'especialització. (CE14)

Competència 15 Desenvolupar les funcions de tutoria i orientació dels estudiants de manera col·laborativa i coordinada (CG11)

Competència 16 Transformar els currículums en programes d'activitats i de treball. (CE6)

Competència 17 Fomentar un clima que facilite l'aprenentatge i pose en valor les aportacions dels estudiants. (CE8)

Competència 18 Integrar la formació en comunicació audiovisual i multimèdia en el procés d'ensenyament-aprenentatge. (CE9)

Competència 19 *Conèixer i aplicar recursos i estratègies d'informació, tutoria i orientació acadèmica i professional. (CGe7)*

Competència 20 *Adquirir habilitats socials en la relació i orientació familiar. (CGe12)*

Així doncs, els resultats d'aprenentatge que s'espera que aconseguisquen els estudiants cursant els dos Pràcticums podrien sintetitzar-se en l'acreditació de la seua capacitat per a:

- Reconèixer i descriure les característiques organitzatives del centre.
- Realitzar anàlisis crítiques dels seus plans d'actuació.
- Participar en les activitats proposades pel centre per al desenvolupament de les pràctiques.
- Redactar informes avaluadors sobre els treballs i actuacions realitzades en el centre, amb un alt rigor acadèmic, com correspon a un postgrau.
- Incorporar les TICS i les xarxes d'informació al procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Identificar, analitzar, aplicar i reflexionar sobre diferents models d'intervenció educativa que orienten una pràctica docent coherent i consistent.
- Proposar i desenvolupar accions innovadores referides a les matèries curriculars de la seua especialitat orientades a la millora dels resultats d'aprenentatge dels seus alumnes.
- Identificar necessitats de formació en l'acompliment docent en l'àmbit del funcionament d'un centre educatiu.

4.-Tutoria i orientació dels estudiants

Professorat que intervén en la realització de les pràctiques:

	Universitat d'Alacant	Centres de Pràctiques
Coordinació general de les pràctiques	Coordinador o coordinadora del Màster	Coordinador o coordinadora Pràctiques
Pràcticum I	Tutor o tutora UA	Coordinador o coordinadora Pràctiques
Pràcticum II	Tutor o tutora UA Especialitat	Tutor o tutora Especialitat

4.1. Funcions del coordinador del Màster:

A més de les tasques de coordinació pròpies de la gestió de les pràctiques, exerceix, en essència, la tasca de pont o enllaç entre els múltiples actors:

- a) Organitzar la participació dels centres i entitats col·laboradores en les pràctiques.
- b) Assignar a l'alumnat en els seus corresponents centres de pràctiques.
- c) Analitzar els problemes que es plantegen al llarg del desenvolupament del Pràcticum.
- d) Informar a la Comissió Acadèmica del Màster de tots els aspectes referents a aquesta matèria.
- i) Informar a la subcomissió de Qualitat del Màster de Secundària de la Facultat d'Educació i proposar accions de millora.
- f) Coordinar les relacions entre els coordinadors i tutors dels centres i el professorat tutor universitari.

4.2. Funcions del professorat tutor de la Universitat:

Per al desenvolupament de les pràctiques, l'alumnat del Màster tindrà un tutor de la Universitat per al Pràcticum I i un altre tutor per al Pràcticum II. Les seues funcions seran les següents:

- a) Assessorar l'estudiant en tutories o seminaris paral·lels al desenvolupament de les pràctiques sobre l'elaboració dels informes/memòries corresponents.
- b) Promoure i facilitar que l'alumnat realitze una reflexió sobre la pràctica docent relacionant els coneixements teòrics adquirits en el Màster amb l'experiència en el centre.

- c) Arreplegar informació sobre l'aprenentatge i el rendiment de l'alumnat en el desenvolupament de les pràctiques docents, amb vista a l'avaluació i qualificació de les memòries dels Pràcticum.
- d) Col·laborar tant com siga possible amb els diferents actors que participen en el procés, intervenint entre l'alumnat i centre de pràctiques i la Universitat en el desenvolupament del programa individual.
- e) Avaluar, a la vista de l'informe d'avaluació i de la qualificació emesos pel professorat tutor de pràctiques del centre de secundària i de l'informe/memòria de cadascun dels dos Pràcticum presentat per l'alumnat, les pràctiques realitzades i la seua vinculació amb les competències establertes en el pla d'estudis, i emplenar l'acta corresponent en el Campus Virtual.

4.3. Funcions del coordinador de pràctiques del centre educatiu:

- a) Assignar al professorat tutor de l'especialitat (Pràcticum II) adscrit en el seu centre.
- b) Establir criteris comuns per al desenvolupament de les pràctiques segons el pla d'actuació presentat en Conselleria d'Educació.
- c) Garantir que l'alumnat en pràctiques pugua accedir als documents programàtics del centre (projecte educatiu, programació general anual, normes d'organització i funcionament, etc.).
- d) Facilitar que l'alumnat en pràctiques conega el funcionament dels diferents òrgans de govern, participació i coordinació del centre i dels programes i serveis que ofereix.
- i) Afavorir el coneixement i la participació de l'estudiant en les relacions del centre amb l'entorn i entre els diferents sectors de la comunitat educativa.
- f) Coordinar les activitats generals del seu centre i emplenar el qüestionari d'avaluació del Pràcticum I.
- g) Establir la comunicació entre el professorat tutor del centre de pràctiques i la Universitat.
- h) Coordinar les actuacions dels professors tutors del centre de pràctiques afavorint el desenvolupament adequat de les activitats pròpies del Pràcticum II.

4.4. Funcions del tutor o tutora del centre educatiu:

- a) Facilitar la integració de l'estudiant en l'àmbit educatiu de la seua especialitat.
- b) Organitzar el programa individual de pràctiques del seu alumnat, atenent als aspectes formatius de l'especialitat del Màster pel que fa al Pràcticum II.

- c) Facilitar a l'alumnat el coneixement del departament, la seua organització i la seua participació en les tasques educatives del centre (la pràctica docent, la funció tutorial i l'organització i funcionament del centre, entre altres).
- d) Assessorar els estudiants en el desenvolupament de les pràctiques, especialment en aspectes pedagògics i didàctics, tant d'ordre general com específic (programes alternatius o complementaris, de reforç, de grups especials etc.)
- e) Garantir el contacte amb diferents nivells educatius en els quals intervinga el departament de l'especialitat.
- f) Ajudar el seu alumnat en el procés d'elaboració de la unitat didàctica, en la seua implementació i en la seua valoració crítica.
- g) Avaluar el desenvolupament i l'aprofitament de les pràctiques dels estudiants, d'acord amb el pla d'estudis del Màster. Amb aquest propòsit elaborarà un informe d'avaluació segons el model que s'indica més endavant.

5.- Pla de treball

El pla de treball de l'estudiant en pràctiques contemplarà dues parts diferenciades, que correspondran respectivament a les assignatures Pràcticum I i Pràcticum II.

Aquest pla individual de pràctiques ha d'estar ajustat al marc establert en aquestes orientacions, i adequar-se a la programació general anual del centre i al pla de treball presentat per al seu reconeixement com a Centre de Pràctiques per la Conselleria d'Educació.

5.1. Pràcticum I: Observació i anàlisi de la institució escolar

Sota la tutela del coordinador (i seguint les pautes que el mateix centre determine al respecte), l'alumnat haurà de tenir en compte el context socioeducatiu, el seu projecte i les corresponents concrecions curriculars, així com l'organització i funcionament i els diferents plans, programes i projectes que vinga desenvolupant.

Durant aquest període de pràctiques, l'alumnat realitzarà tasques orientades al coneixement, anàlisi i valoració del context educatiu del centre i a la inserció del departament didàctic de la seua especialitat en el conjunt de les activitats que aquell impulsa. Sobre aquest tema, se suggereix la realització de tasques referides als àmbits següents:

- a) Conèixer i descriure la realitat socioeducativa del centre (context educatiu i cultural, procedència de l'alumnat, característiques de les famílies, del professorat, etc.).
- b) Conèixer i analitzar l'organització i funcionament del centre:

- Òrgans de govern i de participació, tant unipersonals com a col·legiats (Director, Subdirector, Cap d'estudis, Secretari, Consell Escolar, Claustre, etc.).
  - Òrgans de coordinació docent (*COCOPE, departaments didàctics, equips docents, professorat tutor, comissions, etc.).
  - Associacions representatives de la comunitat escolar (AMPAS, Associacions d'alumnes).
- c) Conèixer el Projecte educatiu del centre, el Projecte de gestió, la Programació general anual, les concrecions del currículum i els diversos plans i programes que hi inclou.
- d) Conèixer i analitzar els usos dels espais educatius i de la seua incidència en els models metodològics i d'intervenció pedagògica (aules de diversificació i específiques, altres programes, laboratoris, usos i espais per a les TICS, espais recreatius, etc.)

5.2. Practicum II: d'intervenció i actuació docent en l'especialitat

El Pràcticum II pretén, principalment, formar a l'alumnat de manera pràctica en les habilitats, destreses i capacitats pròpies de la professió docent a través de la seua intervenció directa en l'aula. En aquesta fase del Màster s'ha d'experimentar, doncs, la planificació, la docència, la tutoria i l'avaluació, compartint experiències amb professorat de la seua especialitat i avaluant el seu propi acompliment com a docent.

Les activitats del Pràcticum II, sota la tutela del professorat tutor del centre, es basaran, per tant, en el coneixement, descripció, anàlisi i desenvolupament d'activitats educatives concretes, en el marc de l'especialitat docent. Per això, aconseguirà la preparació en aspectes didàctics i metodològics, així com la seua intervenció en l'acompliment de la funció tutorial i en activitats d'orientació educativa. A aquest efecte, se suggereix que l'alumnat en pràctiques realitze tasques relacionades amb els àmbits de formació següents:

- a) Assistir a les classes corresponents a les matèries de la seua especialitat amb el seu professor tutor del centre o uns altres, atenent els diferents nivells de docència i als altres menesters (guàrdies, per exemple).
- b) Analitzar i valorar les programacions didàctiques de les matèries adscrites al Departament de l'especialitat.
- c) Col·laborar en la preparació de les unitats didàctiques corresponents a aquest període de pràctiques o en el disseny d'accions d'intervenció tutorial.
- d) Elaborar i implementar una Unitat Didàctica d'acord amb el paradigma de la formació basada en competències.
- e) Participar en les activitats extraescolars programades.

- f) Atendre, de manera especial, i sempre seguint les instruccions del professorat tutor, a aquells estudiants que presenten necessitats específiques de suport educatiu, incloent ací estudiants amb necessitats especials, altes capacitats, desavantatge sociocultural, integració tardana al sistema educatiu, etc.
- g) Implicar-se en totes les tasques corresponents a l'especialitat que es duguen a terme en el Centre.
- h) Col·laborar amb el seu tutor o tutora en la realització d'activitats orientades a l'avaluació dels aprenentatges.

En els casos d'especialitats no específicament docents, s'atendran les tasques específiques en totes les seues facetes, el tutor/a haurà de garantir que l'alumnat en pràctiques reconega els diferents àmbits d'actuació en el procés educatiu.

El calendari de pràctiques pot consultar-se en la web del Màster (<https://educacio.ua.es/va/secretaria/practiques/master-secundaria/practiques-master-secundaria.html>)

BLOC II. AVALUACIÓ

---

1. Introducció

L'avaluació serà contínua i global, tindrà caràcter orientador i formatiu. Haurà d'analitzar i valorar els processos d'aprenentatge de l'estudiant que corresponguen als coneixements, habilitats i actituds dels objectius i continguts de l'assignatura. En aquesta avaluació es prestarà especial atenció tant al desenvolupament de les competències relacionades amb la implicació en el centre on es desenvolupen les pràctiques com al desenvolupament de les competències d'interpretació de la realitat educativa, que els estudiants coneixeran en els centres escolars, mitjançant l'ús de coneixements teoricopràctics treballats en la facultat, i a les competències per a expressar aquests coneixements en la Memòria final.

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà en funció de les qualificacions obtingudes en la part valorada des de la Facultat d'Educació (40%) i des del centre educatiu (60%). Per a poder establir la nota mitjana s'ha de tenir aprovada tant l'avaluació del centre educatiu com l'avaluació del tutor/-a de la Universitat.

2. Criteris Generals per a l'avaluació:

- a) Nivell de participació i d'implicació dels estudiants en les activitats formatives de la matèria.

- b) Qualitat dels treballs realitzats.
- c) Qualitat de les activitats i tasques docents dutes a terme en el centre.
- d) Qualitat de la reflexió realitzada per l'estudiant.
- e) Qualitat de l'autoavaluació realitzada per l'estudiant

El sistema de qualificació es concreta en una valoració numèrica del 0 al 10, atenent els percentatges següents:

Agent Qualificador	Objecte de qualificació	Qualificació	Valoració %	Ponderació
Tutor o tutora universitari	Qualitat de les memòries PI i PII	Fins a 3 punts	30%	40% UA
	Activitats d'autoavaluació (en informe de memòria)	Fins a 1 punt	10%	
Tutors centre de pràctiques	Qualitat de les activitats i tasques docents realitzades.	Fins a 6 punts	60%	60% Centres

3. Instruments generals per a l'avaluació:

- a) Escala de valoració del professorat tutor del centre de pràctiques
- b) Memòria de pràctiques de l'estudiant (Informe de pràctiques per al tutor de la Universitat).
- c) Autoavaluació (dins de l'informe pràctiques)

4. Especificacions del sistema d'avaluació dels Pràcticum I i II

Els instruments d'avaluació i el seu percentatge en la qualificació es concreten de la manera següent:

4.1. Avaluació per part dels centres educatius

La qualificació del professorat tutor dels centres tindrà una ponderació del 60% i serà, per tant, com a màxim de 6 punts. Aquesta qualificació contemplarà els aspectes relacionats amb les capacitats que s'han assenyalat com a bàsiques en la formació i que es detallen en les rúbriques següents:

Avaluació PRÀCTICUM I. Responsabilitat del coordinador del centre

	Puntuació Màxima
<p>Assistència i participació</p> <ul style="list-style-type: none"> -Acudeix al centre amb puntualitat. -Coneix i respecta les normes de convivència del centre. -Assisteix a les reunions de coordinació sempre que el coordinador ho estime oportú, i mostrainterès pels temes tractats i pel seu desenvolupament, etc. 	0,5 punts
<p>Anàlisi dels documents del centre</p> <ul style="list-style-type: none"> -Sol·licita amb temps i analitza els documents del centre de forma individual. -Realitza consultes aclaridores davant els dubtes i el contingut dels diferents documents. -S'interessa per la normativa vigent que regula el funcionament del centre. -Realitza una observació i registre de l'aplicació dels diferents documents en la vida diària del centre. 	1,5 punts
<p>Capacitat per a observar, analitzar i reflexionar sobre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'organització del centre, la seua diversitat i adequació al context. - El procés de participació dels diferents membres del centre en la seua gestió - La planificació educativa en el centre. 	1,5 punts
<p>Capacitat per a conèixer i valorar des d'un punt de vista professional:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Els recursos didàctics disponibles en el Centre. -Els programes educatius del Centre: Educació Bilingüe, Obertura de Centres, Plurilingüisme, Intercanvi, Convivència, TIC, FCT, Eco escoles. 	1,5 punts
<p>Grau d'implicació i col·laboració en les pràctiques:</p> <p>L'alumne/a mostra capacitat per a acceptar responsabilitats i implicar-se en les pràctiques, així com per a donar i rebre suggeriments.</p>	1 punt
NOTA MITJANA NUMÈRICA	6 punts

Avaluació PRÀCTICUM II. Responsabilitat del tutor de l'especialitat

	Puntuació Màxima
<p>Assistència i participació -Acudeix al centre amb puntualitat.</p> <p>-Coneix i respecta les normes de convivència del centre.</p> <p>-Assisteix a les reunions de coordinació sempre que el docent ho estime oportú, i mostrainterès pels temes tractats i pel seu desenvolupament, etc.</p>	0,5
<p>Capacitat d'observació, anàlisi i reflexió: L'alumne/a és capaç d'observar, analitzar i reflexionar amb un grau de maduresa corresponent a un nivell de Màster sobre:</p> <p>-La participació del departament en el desenvolupament de les activitats del Centre i, en el seu cas, d'incorporar-s'hi.</p> <p>-La programació general del departament, els nivells de concreció curricular i els seqüències de continguts de les assignatures.</p> <p>-L'alumnat i la diversitat en l'aula.</p> <p>-El procés d'ensenyament i aprenentatge en diferents contextos educatius.</p>	1
<p>Disseny de la Proposta Didàctica: L'alumne/a ha realitzat un disseny i planificació adequada de la Proposta Didàctica de l'especialitat, tenint en compte la programació didàctica de l'àrea o nivell i la programació d'aula del docent-tutor.</p> <p>-Mostra una relació entre continguts, criteris d'avaluació i competències clau. Inclou el disseny d'activitats i exercicis que propicien l'adquisició de les competències lingüístiques (CCL).</p> <p>-Existeix relació entre activitats proposades i les estratègies metodològiques utilitzant diferents espais, distribució de temps, organització d'aula i agrupament de l'alumnat, recursos didàctics i les tecnologies (TIC).</p> <p>-Les activitats d'ensenyament-aprenentatge estan relacionades amb els criteris d'avaluació, competències clau i el</p>	2

<p>desenvolupament dels continguts proposats seqüenciats correctament.</p> <p>-Concreta el procediment i els instruments d'avaluació per a cadascun dels criteris d'avaluació implicats en la Proposta Didàctica, i concreta els criteris de qualificació i el seu pes en l'avaluació contínua.</p> <p>-Proposa activitats de reforç i ampliació tenint en compte les diferents NEE existents en l'aula, les característiques i necessitats del grup classe, etc.</p>	
<p>Posada en pràctica de la Proposta Didàctica</p> <p>L'alumne/a ha desenvolupat una implantació correcta de la Proposta Didàctica. Realitza una aplicació coherent al seu disseny, adaptant-la a les necessitats i ritme de l'aula. Atén l'alumnat en el seu conjunt i les necessitats individuals amb una metodologia activa: utilitza dinàmiques de grup, controla els temps, integra els espais i recursos més indicats; aconsegueix els objectius proposats; realitza una avaluació coherent al seu disseny, etc.</p>	2
<p>Grau d'implicació i col·laboració de l'estudiant</p> <p>L'alumne/a s'implica en totes les tasques encomanades pel tutor/a.</p> <p>L'alumne/a accepta responsabilitats i mostra capacitat de coordinació i col·laboració amb el tutor/a.</p> <p>L'alumne/a mostra capacitat de donar i rebre suggeriments i els assimila per al desenvolupament de l'activitat didàctica.</p>	0,5
NOTA MITJANA NUMÈRICA	6 punts

4.2. Avaluació per part de la Universitat:

La qualificació del professorat tutor de la Universitat es realitzarà sobre 10, i tindrà un valor ponderat del 40% en la qualificació final. La qualificació tindrà en compte els aspectes següents:

- L'informe del Pràcticum I i del Pràcticum II, valorat segons els criteris establerts per a la seua redacció (veure Bloc III).
- Seminaris de seguiment

La qualificació final de les assignatures Pràcticum I i II serà el resultat de realitzar la mitjana ponderada entre les qualificacions aportades per la Universitat i pel centre. En

tot cas, les qualificacions podran ser revisades, segons allò previst en el Reglament sobre procediment de les proves d'avaluació i revisió de les qualificacions de la Facultat d'Educació (BOUA, 13 gener 2009).

BLOC III. GUIA PER A L'ELABORACIÓ DE LES MEMÒRIES/INFORMES.

---

1. Introducció

L'Informe de pràctiques ha de ser un marc d'anàlisi i de reflexió sobre el conjunt d'observacions, experiències i intervencions desenvolupades en el centre de pràctiques. Així doncs, no pot constituir una mera descripció i valoració superficial o estereotipada dels aspectes organitzatius, funcionals i pedagògics del centre, o la simple enumeració de les tasques que s'han realitzat; deu oferir una anàlisi personal i creativa de l'experiència viscuda, que reflectisca l'impacte generat en la formació i en la visió que l'alumne en pràctiques ha anat construint de la professió docent.

L'objectiu de l'informe se centra a generar un instrument en el qual l'alumnat done compte de manera reflexiva i avaluadora o crítica dels aspectes més rellevants que han determinat la seua etapa de formació en pràctiques, atenent a tots aquells aspectes destacables que semblen necessaris o convenient destacar.

2. Orientacions sobre els àmbits i aspectes que poden incloure's en l'informe sobre el Pràcticum I.

2.1. Context socioeducatiu del centre

En aquest epígraf es reflectiran els resultats de l'observació, l'anàlisi i la reflexió sistemàtica sobre la realitat social i educativa de la institució en la qual es realitza l'estada en pràctiques per a definir el context en què es desenvolupa.

L'estudiant abordarà la descripció dels aspectes que conformen l'àmbit d'influència sociocultural i formativa del centre aportant reflexions personals sobre les seues característiques. Atindrà fonamentalment a aspectes com ara:

- La realitat socioeducativa del centre i a les característiques de la seua població (nivell socioeconòmic, educatiu, cultural i lingüístic de les famílies; expectatives sobre l'educació dels fills i sobre el centre educatiu).
- Institucions, associacions, organismes, vida cultural, participació ciutadana en la vida del centre, etc.
- Característiques de l'alumnat
- Programes i plans d'actuació (tutoria, atenció a la diversitat, convivència, PROA, PASE, etc.).

2.2. Organització, gestió i recursos

2.2.1. Elements estructurals

En aquest apartat es reflectiran les indagacions i reflexions a partir dels aspectes següents:

- Etapes i modalitats educatives que ofereix el centre i unitats/grups que integren cadascuna d'elles.
- Professorat: trets més destacats.
- Professionals docents, altres professionals i serveis psicopedagògics amb els quals compta el centre.
- Instal·lacions i dependències: aules, tallers, laboratoris, biblioteca, etc.
- Jornada escolar: criteris per a l'organització del temps en el desenvolupament d'activitats educatives.

2.2.2. Organització del centre

En aquest epígraf s'oferirà una anàlisi dels següents aspectes organitzatius:

- Òrgans de govern i de participació (unipersonals i col·legiats)
- Consell Escolar
- Claustre de Professors
- Equip Directiu
- Òrgans de coordinació docent
- Comissió de Coordinació Pedagògica
- Coordinació docent general: Pla d'Actuació tutorial i acompliment de la funció tutorial pel professorat.
- Altres comissions que pogueren existir
- Associacions i òrgans de representació
- Associacions de mares i pares, Juntes de delegats, altres òrgans de participació.

2.2.3. Instruments per a la gestió de l'autonomia del centre: projectes, plans i programes.

En aquest apartat s'analitzarà el contingut, finalitat i funcionalitat d'aquests documents, dels quals es realitzarà la corresponent reflexió i valoració personal:

- Projecte educatiu
- Projecte de gestió i programació general anual
- Pla de convivència

- Pla d'atenció a la diversitat
- Altres plans i programes

2.3. Anàlisi i reflexió personal sobre l'organització i gestió del centre sobre la base del context socioeducatiu

- Anàlisi de la realitat educativa del centre sobre la base del context socioeducatiu
- Anàlisi dels problemes més importants observats, solucions adoptades des del centre i propostes de millora de l'activitat docent que suggereix l'alumnat en pràctiques.

2.4. Autoavaluació i conclusions

L'Informe del Pràcticum I conclourà amb una valoració global del contingut de:

- La repercussió de l'experiència del Pràcticum I en la formació de l'estudiant (influència en el seu pensament educatiu, en les seues actituds i expectatives professionals, en el desenvolupament de les seues competències pedagògic-professionals i en qualsevol altre tipus d'aprenentatge).
- Reflexió sobre el seu grau d'implicació en les pràctiques.
- Reflexió sobre l'aportació de l'estudiant al centre de pràctiques i a la comunitat educativa en general (estudiants, tutors, etc.).
- Dificultats i obstacles trobats durant el desenvolupament de les pràctiques.
- Conclusions.

L'avaluació de la memòria del Pràcticum I es durà a terme sobre la base dels criteris següents:

	Puntuació màxima
Context socioeducatiu del centre: entorn i característiques de l'alumnat	1
Organització, gestió i recursos	1
Anàlisi personal sobre l'organització i gestió del centre sobre la base del context socioeducatiu	1
Autoavaluació i conclusions	1
Puntuació total	4

3. Orientacions sobre els àmbits i aspectes que poden incloure's en l'informe del Pràcticum II

3.1. Descripció i valoració de la situació educativa concreta en la qual ha estat immers i ha intervingut l'estudiant en pràctiques

- Característiques de l'alumnat (curs, etapa/cicle, nombre d'alumnes, agrupaments, etc.)
- Condicions físiques de l'aula o del lloc on es desenvolupa l'activitat

3.2. El departament didàctic i el procés d'ensenyament aprenentatge

- El departament didàctic: estudi del seu funcionament i dels seus documents i propostes en els diversos àmbits (avaluació, anàlisi resultats, formació dels seus membres, etc.).
- Metodologia docent i estils d'aprenentatge, avaluació, relacions professorat-alumnat, necessitats educatives especials d'alguns estudiants, etc.

3.3. La o les unitats didàctiques impartides

S'hi inclouran, almenys, els següents elements bàsics de qualsevol projecte docent: justificació i context, contribució de la matèria treballada a l'adquisició de les competències bàsiques (clau i/o professionals), determinació dels resultats d'aprenentatge, selecció, organització i seqüenciació dels continguts, trets metodològics, activitats proposades, materials i recursos, tasques dels alumnes, criteris i instruments d'avaluació i qualificació, adaptacions curriculars si escau, etc.

3.4. Anàlisi i valoració de les intervencions desenvolupades en els processos d'ensenyament-aprenentatge i tutoria

En aquest apartat s'han de reflectir reflexions i valoracions referides a allò desenvolupat concretament en l'aula, a les actuacions i intervencions efectuades com a docent en pràctiques, així com propostes i suggeriments per a la seua resolució i/o millora relacionades amb:

- Programacions didàctiques sobre les quals s'ha treballat.
- Programació d'aula. Unitat Didàctica.
- Elaboració de materials didàctics.
- Desenvolupament de classes.
- Avaluació dels aprenentatges dels alumnes.

- Atenció a la diversitat.
- Acció tutorial.

3.5. Autoavaluació i conclusions

L'Informe del Pràcticum II conclourà amb una valoració global del contingut de:

- a) La seua repercussió en la formació de l'estudiant en pràctiques (influència en el seu pensament educatiu, en les seues actituds i expectatives professionals, en el desenvolupament de les seues competències pedagògic-professionals i en qualsevol altre tipus d'aprenentatge).
- b) Reflexió sobre el seu grau d'implicació en les pràctiques.
- c) Dificultats i obstacles trobats durant el desenvolupament de les pràctiques.
- d) Conclusions.

L'avaluació de la memòria del Pràcticum II es durà a terme sobre la base dels criteris següents:

	Puntuació màxima
Descripció i valoració de la situació educativa	0,5
El departament i el procés d'ensenyament-aprenentatge	0,5
La o les unitats didàctiques impartides	1
Anàlisis i valoració de les intervencions desenvolupades	1
Autoavaluació i conclusions	1
Puntuació total	4

3.6. Referències

La bibliografia, les referències bibliogràfiques o les cites han seguir com a norma general la normativa APA, encara que si l'especialitat corresponent ho creu pertinent pot variar a aquella que siga pròpia de la seua matèria. No obstant açò, es recomana, atès que és un màster professionalitzador de caràcter educatiu, seguir la normativa APA abans esmentada.

3.7. Annexos

En aquest apartat es pot incloure qualsevol aspecte a destacar per l'alumne/a en pràctiques (p. ex., taules d'anàlisi de dades, fitxes d'observació, etc.)

4. Format de presentació

Primera pàgina/Portada.

Han d'aparèixer els elements següents:

- El logotip de la UA en la part superior.
- El nom del Centre: Facultat d'Educació, Universitat d'Alacant.
- El tipus de treball: Memòria: PRÀCTICUM I o PRÀCTICUM II
- Especialitat cursada.
- Nom i cognoms de l'autor/a.
- El curs acadèmic
- Nom i localitat del Centre en el qual es realitzen les pràctiques.
- Nom i cognoms del/de la Tutor/a de centre escolar.
- Nom i cognoms del/ de la Tutor/a de la Facultat

Segona pàgina

- Declaració d'Autoria (veure ANNEX 1).

Tercera pàgina

Índex de l'estructura de la memòria, tenint en compte l'organització proposada en aquesta guia. En l'índex han de constar totes les parts del treball i la pàgina on comença cadascuna de les parts.

Quarta pàgina i següents

Redacció del text de la memòria.

Tant el contingut de l'Informe relatiu al Pràcticum I com el corresponent al Pràcticum II tindran una extensió entre 20 i 30 pàgines, inclòs l'índex i les referències bibliogràfiques. El format que ha d'utilitzar-se per a la redacció de la memòria és el següent:

- Tipus de lletra: Times New Roman o Arial de 12 punts, i 1,5 d'interlineat.
- Marges: Inferior i superior 2,5 cm; Dret i esquerre 3 cm.
- Pàgines numerades.
- Utilitzar un llenguatge per a la igualtat de gènere.
- L'autoria de les fonts consultades s'haurà de citar sempre en l'apartat de bibliografia.
- S'ha d'evitar l'abús de la intertextualitat (la incorporació literal de fragments dels documents consultats).

5. Responsabilitats en l'obtenció i ús de la informació

5.1. Utilització de dades personals.

En el moment de realitzar el porta folio del PRÀCTICUM I o II és imprescindible evitar la utilització de dades personals (noms, adreces, etc.) que puguin identificar les persones (alumnat, docents, com de qualsevol altre professional o familiar). Per això, per a facilitar la redacció d'experiències i reflexions, s'han d'utilitzar noms ficticis o indicar únicament la inicial del nom.

5.2. Enregistraments, fotografies i difusió d'arxius.

Quan s'estiga en un centre escolar, la realització d'enregistraments de vídeo de les activitats escolars, fotografiar a l'alumnat, les seues famílies, els docents o uns altres, i la seua posterior publicació en qualsevol mitjà digital o imprès (p. ex. internet, publicacions electròniques o impreses, porta folio del PRÀCTICUM, etc.) és un assumpte delicat que exigeix conèixer i respectar la legislació vigent.

Abans de realitzar qualsevol d'aquests actes (gravar, fotografiar, publicar, etc.), s'ha de consultar tant al tutor de pràctiques com al director del Centre i informar-se sobre el procediment que tenen establert a l'hora de treballar amb imatges, com: demanar permís als responsables dels menors i docents, traure d'esquena o esborrar les seues cares amb un programa d'edició d'imatge, buscar un enquadrament on no s'aprecien les cares, o simplement no realitzar enregistraments ni fotografies. En cas de dubte, han d'abstenir-se de publicar cap imatge.

5.3. Legislació vigent aplicable

Les següents lleis regulen els drets que qualsevol ciutadà, especialment el menor, tenen pel que fa a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge:

- Drets fonamentals i llibertats públiques, regulat pel Títol I de la Constitució (article 18).
- Llei Orgànica 1/1982, de 5 de maig, sobre protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.
- Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor (article 4).
- Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal: Obligacions i responsabilitats del Centre i els docents pel que fa a la informació personal de l'alumnat.

6. Annex 1. Declaració d'autoria

DECLARACIÓ DE RESPONSABILITAT I AUTORIA DE LA MEMÒRIA DELS PRÀCTICUM I DEL TFG o TFM*

Sr/Sra: _____, amb DNI _____, estudiant del Grau/Màster _____ de la Universitat d'Alacant, realitzat en el període _____.

DECLARA:

Que la Memòria del Pràcticum/El Treball Fi de Grau/El Treball Fi de Màster denominat

---

---

ha sigut desenvolupat respectant els drets intel·lectuals de tercers, conforme les citacions que consten en les pàgines corresponents i les fonts, les quals s'incorporen a la bibliografia, així com qualsevol altre dret, per exemple d'imatge que poguera estar subjecte a protecció del **copyright**.

En virtut d'aquesta declaració, afirme que aquest treball és inèdit i de la meua autoria, per la qual cosa em responsabilitze del contingut, veracitat i abast de la Memòria del Pràcticum, del Treball Fi de Grau, i/o del Treball Fi de Màster, i assumisc les conseqüències administratives i jurídiques que es deriven en cas d'incompliment d'aquesta declaració.

(Firma)

Sant Vicent del Raspeig, ____ d _____ de _____.

Aquest document formarà part de la memòria dels Pràcticum o TFG o TFM corresponent i en serà la primera pàgina.

*Document aprovat en Junta de Facultat el 19 d'octubre de 2017.